

THAILAND

Gulf of Thailand

SONGKHLA

PATTANI

ปริทัศน์ ฉบับ

บุรุษอาวุโส

พนมยงค์

จังหวัดชายแดนภาคใต้

ฉบับปริทัศน์ พนมยงค์

ปริติสาร

ฉบับ

ทัศนะของรัฐบุรุษอาวุโส

ท่านปริดี พนมยงค์

ต่อปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

สถาบันปริดี พนมยงค์

28 กุมภาพันธ์ 2548

สุขภาพใจ

ปรีดีสาร

ทัศนะของรัฐบุรุษอาวุโสต่อปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ สถาบันปรีดี พนมยงค์

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

ปรีดี พนมยงค์

ปรีดีสาร ทัศนะของรัฐบุรุษอาวุโสต่อปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้. -- กรุงเทพฯ :
สุภาพใจ, 2548.

24 หน้า.

1. ไทย (ภาคใต้) -- ปัญหาและข้อพิพาท. 2. ไทย (ภาคใต้) -- การเมืองและการ
ปกครอง. 3. ความขัดแย้งทางสังคม. I. ชื่อเรื่อง.

320.9593

ISBN 974-409-572-5

พิมพ์ครั้งที่ 1 : มีนาคม 2548

จัดพิมพ์โดย : สำนักพิมพ์สุภาพใจ

บริษัท ตาตา พับลิเคชั่น จำกัด

คณะที่ปรึกษา : เกียรติ ปรัชญาศิลปวุฒิ, กิตติ ปิยพสุนทร

สุพล ไลน์ชิตกุล

ประธานกรรมการบริหาร : บัญชา เฉลิมชัยกิจ

กรรมการผู้จัดการ : โชนรังสี เฉลิมชัยกิจ

บรรณาธิการบริหาร : วรุตม์ ทองเชื้อ

บรรณาธิการ : ดร. สุโข สุวรรณศิริ

พิสูจน์อักษร : สนม นิลวรรณ

แบบปก : วิโรจน์ จีรวิทยาภรณ์

รูปเล่ม : สุปราณี อภัยแสน

ภาพประกอบ : ได้รับความเอื้อเฟื้อจากสถาบันปรีดี พนมยงค์

ฝ่ายโรงพิมพ์ : สมจิต มุณีอุปัทม์ภัก

ฝ่ายขาย : เฉลิมชัย แก้วเรือง

ฝ่ายการตลาด : ศุภวรรณ คุ่มภัย

จัดจำหน่ายโดย : สายส่งสุภาพใจ บริษัท บ็อค ไทม์ จำกัด

14/370 หมู่ 10 ถ.พระราม 2 ซอย 38

แขวงบางมด เขตจอมทอง กรุงเทพฯ 10150

โทรศัพท์ 0-2415-2621, 0-2415-6507

0-2415-6797 โทรสาร 0-2416-7744

www.booktime.co.th

พิมพ์ที่ : ฝ่ายโรงพิมพ์ บริษัท ตาตา พับลิเคชั่น จำกัด

โทรศัพท์ 0-2416-3294

คำนำ

หนังสือปรีดีสารฉบับนี้ พิมพ์ขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของ เอกสารที่พิมพ์เผยแพร่ในโอกาสครบรอบ 10 ปี ของการ ก่อตั้งสถาบันปรีดี พนมยงค์ การที่เลือกเรื่อง “ทัศนะของ รัฐบุรุษอาวุโสปรีดี พนมยงค์ ต่อปัญหาจังหวัดชายแดน ภาคใต้ในปัจจุบัน” ก็โดยที่เห็นว่าปัญหานี้ เป็นปัญหาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งยวด เกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศ ซึ่งรัฐบาลและผู้มีส่วนร่วมรับผิดชอบทุกฝ่ายกำลังร่วมมือ กันหาทางแก้ไขปัญหานี้อย่างจริงจัง โดยที่ท่านปรีดี พนมยงค์ เป็นผู้ที่เข้าใจในปัญหานี้เป็นอย่างดี และเคยแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยตนเองเป็นผลสำเร็จมาแล้ว ฉะนั้น การจะนำ เรื่องข้อสังเกตเกี่ยวกับเอกภาพของชาติกับประชาธิปไตย ซึ่งท่านปรีดี พนมยงค์ ได้ให้ทัศนะไว้เมื่อ พ.ศ. 2514 จึง น่าจะมีประโยชน์ เพราะถึงแม้จะเป็นความเห็นเมื่อ 34 ปี มาแล้ว แต่เชื่อว่ายังคงทันสมัย และน่าที่ผู้รับผิดชอบในเรื่องนี้จะนำไปประกอบการพิจารณาแก้ไขปัญหาลุ่ลวง ไปในทางที่ถูกต้อง และสัมฤทธิ์ผลต่อไป

สถาบันปรีดี พนมยงค์ หวังว่า เอกสารฉบับจี้วนี้
จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ สมดังปณิธาน
ของท่านรัฐบุรุษอาวุโส ที่ตลอดชีวิตของท่าน ได้คำนึงถึงแต่
ประโยชน์ของประเทศชาติและราษฎรเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

สถาบันปรีดี พนมยงค์

28 กุมภาพันธ์ 2548

ข้อสังเกตเกี่ยวกับ

“เอกภาพของชาติกับประชาธิปไตย”

โดย

ปรีดี พนมยงค์

ตามที่คณะผู้จัดงานชุมนุมประจำปี ๒๕๑๔ ของชาว
ธรรมศาสตร์ในสหราชอาณาจักร ได้ขอให้ข้าพเจ้าเขียน
บทความลงในหนังสือที่ระลึกนั้น ข้าพเจ้าจึงขอรวบรวมข้อ
สังเกตเกี่ยวกับเอกภาพของชาติกับประชาธิปไตย ซึ่งนัก
ศึกษาในต่างประเทศบางคนได้เคยมาถาม ข้าพเจ้าหวังว่าผู้
อ่านที่อยู่ในสหราชอาณาจักรที่ทราบข่าวเป็นประจำเกี่ยวกับ
เรื่องนี้คงจะได้ช่วยกันสังเกตต่อไป

๑. ปัจจุบันนี้มีข่าวเป็นประจำเกี่ยวกับการต่อสู้ระหว่าง
ราษฎรฝ่ายถือศาสนาคริสต์นิกายคาทอลิกกับฝ่ายถือนิกาย
โปรเทสแตนท์ในไอร์แลนด์เหนือ และในปี ค.ศ. ๑๙๖๙ ก็มี

ข่าวแพร่ไปเกือบทั่วโลก ถึงการที่ชาวเวลส์ส่วนหนึ่งพยายามต่อต้านการสถาปนาเจ้าฟ้าซารลส์เป็นเจ้าแห่งเวลส์

ทั้งนี้เป็นที่น่าสังเกตว่าไอร์แลนด์เหนือซึ่งเคยร่วมกับไอร์แลนด์ใต้ (IRE) ก่อนแยกตนเป็นเอกราชนั้น ได้ร่วมอยู่ในสหราชอาณาจักรซึ่งมีพระราชพิธีเป็นประมุขมาเป็นเวลาประมาณ ๘๐๐ ปีแล้ว ก็ยังมีบุคคลส่วนหนึ่งรักปิตุภูมิท้องถิ่น (Local Patriotism) มีความรักศานานิกายของตน โดยเฉพาะแคว้นเวลส์ก็อยู่ภายใต้ราชบัลลังก์อังกฤษกว่า ๔๐๐ ปี ซึ่งมีมกุฎราชกุมารแห่งราชวงศ์อังกฤษดำรงพระอิสริยยศเป็นเจ้าแห่งเวลส์ แต่ชาวเวลส์ส่วนหนึ่งก็ยังมีความรักปิตุภูมิท้องถิ่นของตนซึ่งไม่ยอมรับนับถือเจ้าแห่งเวลส์เป็นสัญลักษณ์แห่งเอกภาพของชาติ

คานาดาซึ่งเป็นชาติในเครือจักรภพอังกฤษได้ยอมรับนับถือพระราชพิธี (หรือพระราชินีนาถ) อังกฤษ เป็นสัญลักษณ์แห่งเอกภาพของชาติ ซึ่งประกอบด้วยคนเชื้อชาติอังกฤษและฝรั่งเศส ภาษาฝรั่งเศสซึ่งเป็นภาษาของชนส่วนน้อยในคานาดา เป็นภาษาทางราชการเคียงคู่กันไปกับ

ภาษาอังกฤษของชนส่วนข้างมาก เมื่อพระเจ้ายอร์ชที่ ๖ และต่อมาพระนางเจ้าเอลิซาเบธที่ ๒ ได้เสด็จไปคานาดา ทรงทำพิธีเปิดรัฐสภานั้น ทั้งสองพระองค์ทรงมีพระราชดำรัสเป็นภาษาฝรั่งเศส แม้กระนั้นก็ดี มีข่าวแพร่ออกมาว่า บางครั้งพลเมืองเชื้อชาติฝรั่งเศสจำนวนไม่น้อยในคานาดา ทำการแสดงกำลังดีนรนที่จะแยกตนจากสหภาพ

ชาวนอร์เว ซึ่งมีภาษาในตระกูลสแกนดิเนเวียนเช่นเดียวกับสวีเดน จะมีผิดเพี้ยนกันบ้างก็ไม่มากนัก เปรียบเหมือนภาษาไทยกับภาษาลาว นอร์เวเคยรวมเป็นชาติเดียวกับสวีเดนเมื่อก่อน ค.ศ. ๑๙๐๕ โดยมีพระราชอาชิตีแห่งราชวงศ์ Bernadette เป็นสัญลักษณ์แห่งความสามัคคีของชาติ ชาวนอร์เวก็นับถือพระราชอาชิตีแห่งราชวงศ์นี้เป็นอย่างมาก เมื่อครั้งที่ข้าพเจ้าศึกษาอยู่ในประเทศฝรั่งเศส (๑๙๒๐-๑๙๒๗) นั้น มีชาวนอร์เวที่เคยอยู่ในขบวนการต่อสู้เพื่อแยกตนจากสวีเดนเมื่อ ค.ศ. ๑๙๐๕ เล่าว่าขณะต่อสู้อยู่นั้น เขาได้ร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีราชวงศ์ Bernadette เพราะพวกเขา นับถือราชวงศ์นี้ ซึ่งแม้กษัตริย์

องค์แรกเป็นคนฝรั่งเศสพระนาม Jean Bernadette เคยเป็นจอมพลของนโปเลียนที่ ๑ แต่ต่อมาพระเจ้าชาร์ลส์ที่ ๑๓ แห่งสวีเดนได้ทรงรับเป็นราชโอรสบุญธรรมแล้วได้สืบสันตติวงศ์เมื่อ ค.ศ. ๑๘๑๘ กษัตริย์ทุกพระองค์แห่งราชวงศ์นี้ได้ให้ความสำคัญแก่พสกนิกรนอร์เวและสวีเดนเป็นอย่างดีที่สุด แต่รัฐบาลสวีเดนในสมัยนั้นไม่ปฏิบัติให้เป็นที่พอใจของชาวนอร์เว พวกเขาจึงต่อสู้เพื่อปลีกรตนออกมาตั้งเป็นชาติเอกราชต่างหาก และสภาผู้แทนของชาวนอร์เวก็ได้มีมติอัญเชิญเจ้าแห่งราชวงศ์ Bernadette องค์หนึ่งขึ้นครองราชสมบัติเป็นพระราชาธิบดีของนอร์เว แต่เจ้าแห่งราชวงศ์นั้นได้ทรงปฏิเสธ ชาวนอร์เวจึงมีประชามติอัญเชิญเจ้าคาร์ล แห่งเดนมาร์กขึ้นครองราชในพระปรมาภิไธย “พระเจ้าฮากอนที่ ๗” ทั้งนี้แสดงว่าการที่นอร์เวแยกจากสวีเดนนั้นมีใช่เพราะไม่เคารพราชวงศ์ Bernadette แต่เป็นเพราะรัฐบาลสวีเดนในสมัยนั้นไม่ปฏิบัติให้เป็นที่พอใจของชาวนอร์เว พระราชาธิบดีสวีเดนจึงไม่อาจทรงช่วยเอกภาพได้

เบลเยียม ซึ่งประกอบไปด้วยพลเมืองเชื้อชาติเฟลมิช (พูดภาษาเฟลมิช คล้ายๆ ภาษาดัตช์) ประมาณ ๕๕.๗

เปอร์เซ็นต์ของพลเมืองทั้งหมดเชื้อชาติวัลลูน (พูดภาษาฝรั่งเศส แต่มีคำเฉพาะบ้าง) ประมาณ ๓๒.๔ เปอร์เซ็นต์ของพลเมืองทั้งหมด เชื้อชาติเยอรมันประมาณ .๐๖ เปอร์เซ็นต์ของพลเมืองทั้งหมด พูดได้ทั้งภาษาเฟลมิช และภาษาฝรั่งเศสประมาณ ๑๑.๓ เปอร์เซ็นต์ของพลเมืองทั้งหมดเมื่อก่อน ค.ศ. ๑๘๓๐ เบลเยี่ยมอยู่ในอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ซึ่งมีพระราชธาภิเษกแห่งราชวงศ์ Orange-Nassau เป็นประมุขซึ่งได้ทรงให้ความเป็นธรรมแก่พสกนิกรทุกเชื้อชาติของพระองค์ แต่ใน ค.ศ. ๑๘๓๐ คนเชื้อชาติต่างๆ ในเบลเยียมดังกล่าวข้างต้น ก็ทำการกบฏแยกราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์แล้วสมัชชาแห่งชาติมีมติเลือกเจ้าชายเลโอโพลด์แห่งราชวงศ์ Saxe Cobourg (ราชวงศ์หนึ่งในประเทศเยอรมัน) ขึ้นเป็นพระราชธาภิเษก และมีเจ้าในราชวงศ์นี้สืบสันตติวงศ์ต่อมาจนทุกวันนี้ ส่วนเอกภาพของชาติในเบลเยียมระหว่างคนเชื้อชาติต่างๆ นั้นมีวิธีการหลายอย่างที่น่าศึกษา

การรักปิตุภูมิท้องถิ่นได้หมดไปง่ายๆ และยิ่งประกอบด้วยท้องถิ่นที่มีศาสนาต่างกันหรือศาสนาเดียวกันแต่นิกายต่างกับพลเมืองส่วนข้างมากของ

ชาติที่รวมกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันแล้ว การรักปิตุภูมิ ท้องถิ่นก็ยิ่งลึกซึ้ง

๒. ขอให้เราพิจารณากลุ่มชนขนาดใหญ่ ซึ่งมีสภาพ
ในองค์การสหประชาชาติ ก็จะมีพบว่าแต่ละชาติประกอบขึ้น
ด้วยการรวมชนหลายเชื้อชาติเข้าเป็นชาติเดียวกัน บางเชื้อ
ชาติที่เข้าร่วมอยู่เป็นเวลาช้านานหลายสิบหรือหลายร้อย
ศตวรรษแล้วก็หมดร่องรอยที่แสดงเชื้อชาติเฉพาะของตน
บางเชื้อชาติที่เข้าร่วมอยู่ไม่นานก็ยังมีร่องรอยแห่งเชื้อชาติ
ของตนอยู่มากบ้างน้อยบ้างตามกาลละ เช่นสำเนียงพูดแปร่ง
จากชนส่วนข้างมาก และยังมีภาษาท้องถิ่นของตน เช่น ชาว
แคว้นเวลส์ในสหราชอาณาจักรและในท้องถิ่นของประเทศไทย
ซึ่งคนสัญชาติไทยในท้องถิ่นนั้นๆ พูดไทยไม่ได้ หรือบางคน
พูดไทยได้ แต่แปร่งมากจนคนไทยภาคกลางเข้าใจยาก
หรือเรียนหนังสือไทยพูดไทยได้แล้วพูดไทยกับข้าราชการ
หรือคนไทยในท้องถิ่นอื่น ส่วนภายในคนท้องถิ่นเดียวกันชอบ
พูดภาษาท้องถิ่นหรือสำเนียงตามท้องถิ่นของตน อันแสดง
ถึงรื้อรอยแห่งความแตกต่างในเชื้อชาติหรือเชื้อท้องถิ่น
โดยเฉพาะ

ยิ่งกว่านั้น บางแคว้นบางเขตภายในชาติยังแสดง
 สัญลักษณ์ว่ามีเจ้าของตนโดยเฉพาะ แม้เป็นเพียงในนาม เช่น
 เจ้าแห่งแคว้นเวลส์ตั้งกล่าวแล้ว และแม้คนเวลส์โดยทั่วไป
 จะพูดภาษาอังกฤษ ส่วนประเทศไทยนั้น เจ้าผู้ครองนคร
 และราชาแห่งรัฐต่าง ๆ ยังมีอยู่ภายหลังอภิวัฒน์ พ.ศ. ๒๔๗๕
 เช่น เจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่ถึงแก่พิราลัยประมาณ ๖ ปี
 ภายหลังอภิวัฒน์นั้น เจ้าผู้ครองลำพูนถึงแก่พิราลัยใน
 ระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง พระยาพิพิธราชาแห่งยะหริ่ง
 และพระยาภูผาราชแห่งระแงะสิ้นชีพราว ๆ ปลายสงคราม
 โลกครั้งที่สองหรือภายหลังนั้นไม่นาน พระเจ้ามหาพรหม
 สุรธาตา ซึ่งทรงศักดิ์เป็นพระเจ้าน่านนั้นพิราลัยราว ๆ พ.ศ.
 ๒๔๗๔ ราชานแห่งสายบุรีสิ้นชีพราว ๆ พ.ศ. ๒๔๗๓

ขอให้เราค้นคว้าถึงเหตุที่ชนเชื้อชาติต่าง ๆ และกลุ่ม
 ชนที่มีลักษณะเป็นชาติเล็กอยู่ก่อนแล้วเข้าร่วมกับชาติที่
 ใหญ่กว่าเป็นชาติเดียวกันนั้น เพราะเหตุใด แล้วจึงจะ
 พิจารณาปัญหาการรักษาเอกภาพของชาติไว้ให้ได้

ในตอนปลายระบบปฐมสหการนั้นได้เริ่มมีระบบทาส
 โดยผู้ที่เป็นหัวหน้าของสังคมหนึ่งไปคร่าเอาคนของอีกสังคม

หนึ่งมาใช้งานอย่างสัตว์พาหนะ สังคมที่มีชัยมากก็มีทาส
มากเป็นกำลังใช้รบกับสังคมที่อ่อนแอกว่า สังคมนั้นก็ขยาย
ใหญ่โตขึ้นทุกที ครั้นต่อมาเมื่อสังคมทาสได้พัฒนาไปเป็น
สังคมศักดินาหรือสังคมส่วย ซึ่งหัวหน้าสังคมได้รับยกย่อง
เป็นเจ้าของใหญ่มีอิทธิพลมากขึ้นทุกทีนั้น ก็ยิ่งถือว่าที่ดินและ
สรรพสิ่งทั้งหลายรวมทั้งคนและสัตว์เป็นทรัพย์สินของตน
ดังปรากฏในกฎหมาย “ตราสามดวง” ตั้งแต่ครั้งกรุง
ศรีอยุธยาว่า “ที่ดินทั้งหลายในแคว้นกรุงศรีอยุธยา
เป็นของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโดยพระบรมเดชาภาพ”
ส่วนทาสนั้นถือว่าเป็นทรัพย์สินหนึ่งในจำพวกทรัพย์สินที่เรียก
ว่า “วิญญานทรัพย์” การรวมชาติเล็กเข้ากับชาติที่มีกำลัง
มากกว่านั้น เป็นไปโดยวิธีที่ชาติที่มีกำลังมากกว่าทำการ
โจมตีรบพุ่งเอามาเป็นวิธีสำคัญ รองลงไปใช้วิธีคุกคามให้
ชาติที่เล็กกว่าเกรงขามยอมมาเป็นเมืองขึ้นส่งส่วยหรือ
บรรณาการเป็นคราวๆ ในยุโรปยังมีวิธีการเอาแคว้นที่อยู่
ใต้อำนาจของชาติใหญ่กว่านั้นเป็นสินเดิม หรือเป็นของ
ขวัญให้แก่คู่บ่าวสาวที่สมรสกัน วิธีรวมชาติต่างๆ เข้าเป็น
ชาติหนึ่งชาติเดียวกันเช่นวิธีระบบศักดินานั้น ราษฎรของ

ชาติที่ถูกรวมกับชาติใหญ่ไม่มีเสียงเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบด้วย คือสุดแท้แต่หัวหน้าของตน

ดังนั้นในความรู้สึกของราษฎรจึงยังมีการรักปิตุภูมิ
ท้องถิ่นอยู่ มากบ้างน้อยบ้างตามความชำนาญแห่งการ
รวมเป็นเอกภาพเดียวกันกับชาติที่มีอำนาจเหนือ

๓. เมื่อกลุ่มต่างๆ ภายในชาติหนึ่ง ๆ ยังมีจิตสำนึกรัก
ปิตุภูมิท้องถิ่นของแต่ละกลุ่มชนอยู่ ซึ่งอาจเบาบางเพราะการ
ล่องเลยมหาหลายสิบหลายร้อยศตวรรษ และอาจเหนียวแน่น
ถ้าการรวมกับชาติอื่นเพียงไม่กี่ชั่วคน และเหนียวแน่นยิ่ง
ขึ้นถ้าท้องถิ่นนั้นๆ มีภาษาพูดของตนโดยเฉพาะต่างกับ
ภาษาของชนชาติส่วนข้างมาก และถ้ามีทั้งภาษาและ
ศาสนาที่แตกต่างกับชนส่วนข้างมากของชาติก็ยิ่ง
เหนียวแน่นมาก ซึ่งถ้าเราจะติดตามข่าวการต่อสู้ภายใน
ชาติหนึ่งๆ ในโลกนี้ ก็จะพบว่าหลายชาติที่ประสบปัญหา
การรักษาความเป็นเอกภาพของชาติ

ในประเทศไทยเรานั้น ข่าวสารทางราชการที่เปิดเผย
แล้ว ซึ่งหนังสือพิมพ์บางฉบับได้นำลงเกี่ยวกับการต่อสู้ทาง

อาวุธในประเทศไทยนั้น ซึ่งมีทั้งฝ่ายที่ไม่ปรากฏว่าต้องการแยกดินแดนไทยและมีฝ่ายที่ต้องการแยกดินแดนไทยออกเป็นอีกรัฐหนึ่ง เช่นเมื่อประมาณไม่กี่เดือนมานี้ ทางราชการแถลงใจความว่า มีคนไทยเชื้อชาติมลายูเป็นลูกชายของตวนกูโมหะยิดดิน ที่สืบเชื้อสายจากราชาแห่งปัตตานีได้เป็นหัวหน้าทำการต่อสู้เพื่อแยกดินแดนส่วนหนึ่งทางปักข์ได้ตั้งขึ้นเป็นรัฐอิสระ หรือรวมเป็นสหพันธรัฐกับรัฐต่างๆ แห่งมลายูตะวันออก ถ้าเราถอยหลังไปพิจารณาข่าวภายหลังรัฐประหารในประเทศไทยปี ค.ศ. ๑๙๔๗ (๘ พ.ย. ๒๔๙๐) ก็เคยมีคดีที่รัฐบาลสมัยนั้นได้จับกุมอดีตผู้แทนราษฎรชาวอิสานหลายคนมาฟ้องศาลฐานกบฏแยกดินแดน ศาลพิจารณาแล้วไม่มีมูลความจริงจึงตัดสินยกฟ้อง แต่ถ้าถอยหลังไปอ่านประวัติศาสตร์รัชกาลที่ ๓ ซึ่งเป็นเวลา ๑๕๐ ปีมานี้ ก็จะทราบว่าเจ้าอนุแห่งเวียงจันทร์ซึ่งสืบสายจากพระราชอาชิตีแห่งกรุงศรีสัตนาคนหุตได้ทำการยึดดินแดนอิสาน เพื่อเอาไปรวมกับดินแดนลาว พื้นอาณาจักรศรีสัตนาคนหุต ขึ้นมาอีก

ในรัชกาลที่ ๕ ก็มีกรณี “ผิบุญผิบ้า” ในภาคอิสาน

กรณีเงี้ยวในภาคพายัพ กรณีราชาแห่งปัตตานีชื่ออับดุลกาเด ซึ่งถูกย้ายไปกักตัวอยู่พิษณุโลก แต่เมื่อได้โปรดเกล้าให้กลับไปปัตตานี แล้วก็คิดแยกดินแดนอีก ในสมัยรัชกาลที่ ๖ จึงส่งทหารรักษาวังจากนครศรีธรรมราชไปปราบ แต่อับดุลกาเดหนีไปลี้ภัยในกลันตัน แล้วต่อมาได้ตาย ณ ที่นั้น ส่วนทายาทนั้น ตวนกู โมหะ ยิดดิน นั้น ภายหลังอภิวัตม์ พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้เข้ามากรุงเทพฯ แสดงความจำนงขออยู่ร่วมในสยามต่อไป เพราะเห็นว่าสยามมีระบบรัฐธรรมนูญเป็นที่พอใจแล้ว แต่ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง ได้ลี้ภัยเดินทางไปถึงอินเดียของอังกฤษ เสรีไทยคนหนึ่งได้เล่าให้ข้าพเจ้าฟังว่า ที่กรุงเดลีมีชาวอังกฤษกลุ่มหนึ่งเลี้ยงเป็นเกียรติแก่ตวนกูผู้นี้และตีพิมพ์ให้ชื่อว่า “Long Live King of Pattani” ภายหลังสงครามโลกครั้งที่สอง เมื่อสยามได้กลับมา มีประชาธิปไตยสมบูรณ์อีก ตวนกูผู้นี้ก็แสดงภักดีต่อสยาม แต่ภายหลังรัฐประหาร พ.ศ. ๒๔๙๐ เกิดกรณีที่ครูศาสนาอิสลามปัตตานีบางคนถูกตำรวจจับแล้วหายตัวไปโดยมีผู้รู้เห็นว่าถูกเอาตัวไปถ่วงทะเลตาย ตวนกูผู้นี้เลยไม่ยอมกลับมาเมืองไทย โดยตั้งถิ่นฐานถาวรอยู่ในกลันตัน

แม้ว่ารัฐบาลของตวนกูอับดุลราห์มันและอับดุลราซัค แห่งมาเลเซีย จะได้แถลงว่าไม่ต้องการเอาดินแดนไทย มีชนเชื้อชาติมลายูเป็นส่วนมากไปรวมกับมาเลเซียซึ่งข้าพเจ้า ก็เชื่อว่าท่านทั้งสองมีเจตนาบริสุทธิ์เช่นนั้น แต่มีข้อที่น่า สงเกตสำหรับทายาทแห่งอดีตราชาบางคนได้ไปอาศัยอยู่ในรัฐตะวันออกแห่งมาเลเซีย บางคนอยู่อย่างสงบแต่บางคนเคลื่อนไหว โดยมีผู้ให้ความเห็นว่าสุลต่านหรือราชาแห่งรัฐต่างๆ ที่เคยรวมอยู่กับไทยในอดีต เช่น เคดาห์ (ไทรบุรี) ปลิส กลันตัน ตรังกานู นั้นได้รับเลือกเป็นพระราชาริบัติ องค์ละ ๕ ปีมาแล้ว ตามระบอบปกครองของสหพันธรัฐ มาเลเซีย

สมัยที่วิทยุกรมประชาสัมพันธ์ไทยโต้ตอบกับวิทยุ พนมเปญอย่างรุนแรงเรื่องเขตแดนนั้น วิทยุพนมเปญเคย อ้างว่าเขมรปัจจุบันก็เป็นทายาทของขอมที่เขาเรียกตัวเองว่า “ขะแมร์” และอ้างว่ามีคนเขมรอยู่ในไทยบริเวณติดต่อกับ กัมพูชาที่พูดได้แต่ภาษาเขมรหรือพูดภาษาเขมรและไทย ประมาณ ๒ ล้าน ๕ แสนคน เขาได้เรียกร้องให้คนเชื้อชาติ เขมรนับถือกษัตริย์เขมร

เรื่องต่าง ๆ ข้างบนนี้เราต้องสังเกตไว้เพื่อหาทาง
ที่ถูกต้องป้องกันมิให้เรื่องขยายตัวไปเพื่อรักษาความ
เป็นเอกภาพของชาติไว้

๔. ขอให้เราศึกษาวิธีการต่าง ๆ ที่ประเทศต่าง ๆ
รักษาเอกภาพไว้คือ

๔.๑ วิธี อังกฤษ สวีเดน เนเธอร์แลนด์ ดังที่ได้ยกเป็น
อุทาหรณ์ในข้อ ๑ นั้น ก็จะได้เห็นได้ว่ามิใช่ความผิดของพระ
ราชาธิบดีที่รักษาความเป็นเอกภาพของชาติไว้ไม่ได้ แต่
เป็นเพราะความรักปิตุภูมิท้องถิ่นอย่างแรงกล้าของกลุ่มชน
ในท้องถิ่นนั่นเอง และที่สำคัญคือรัฐบาลของชนส่วนข้างมาก
ในชาตินั้น ๆ ไม่คำนึงให้เพียงพอถึงความรู้สึกรักปิตุภูมิท้องถิ่น
ของแต่ละกลุ่มชนว่ามีมากมายเหนียวแน่นขนาดไหน ผล
จึงบังเกิดขึ้นตามธรรมชาติแห่งการรักปิตุภูมิท้องถิ่น

๔.๒ วิธีเผด็จการแบบนาซีหรือฟาสซิสต์หรือมิลิแทริสต์
ซึ่งเป็นไปได้ชั่วคราว เช่น ฮิตเลอร์ใช้กำลังรวมคนออสเตรเลีย
ที่เป็นเชื้อชาติเยอรมันเข้ากับอาณาจักรเยอรมันครั้งที่ ๓ ก็
ไม่ทำให้ชาวออสเตรเลียหมดความรักปิตุภูมิท้องถิ่นของตนไปได้

จึงได้ต้อนรับตลอดมาเพื่อตั้งเป็นชาติเอกเทศจากเยอรมัน มุสโสลินีใช้วิธีบังคับให้ชนในดินแดนที่โอนมาเป็นของตน ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๑ อาทิ ส่วนหนึ่งของแคว้นตีโรล ซึ่งพลเมืองเป็นเชื้อชาติเยอรมันนั้น ต้องเรียนหนังสือ อิตาลีเลียนและพูดภาษาอิตาลีเลียน ชาวตีโรลคนหนึ่งซึ่งเป็น เพื่อนข้าพเจ้าในมหาวิทยาลัยปารีสเล่าให้ข้าพเจ้าฟังว่า เวลากลางวันชาวตีโรลต้องพูดภาษาอิตาลีเลียนแต่ตอนกลาง ค่ำคืนปิดประตูบ้านแล้วพูดภาษาเยอรมันภายในครอบครัว ซึ่ง ทำให้เขาเบิกบานสำราญใจยิ่งนัก พวกกัลทิจทหารญี่ปุ่นเมื่อ เอาดินแดนอิสานของจีน (แมนจูเรีย) ตั้งเป็นรัฐแมนจูก็กะขึ้น โดยรวมหลายเชื้อชาติในเขตนั้น เช่น แมนจูและบางส่วนของ มองโกล เกาหลี ฮั่น (จีน) ฯลฯ แล้วเอาอดีตจักรพรรดิ จีน “ปูยี” เป็นจักรพรรดิแห่งรัฐใหม่เพื่อเป็นสัญลักษณ์แห่ง เอกภาพ แต่ก็ไม่สามารถทำลายจิตใจรักปิตุภูมิท้องถิ่นของ ชนชาติต่าง ๆ ในเขตนั้นได้ แม้แต่ชนชาติแมนจูเองก็ต่อต้าน จักรพรรดิปูยี ดังปรากฏในคำวิจารณ์ตนเองของคนผู้นี้แล้ว

๔.๓ วิธีสวีตเซอร์แลนด์ ซึ่งพลเมืองประกอบด้วย ชนชาติพูดภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน อิตาลีเลียน โดยแยกออก

เป็นแขวงๆ (Canton) ซึ่งแต่ละแขวงมีสิทธิการปกครองตนเอง ใช้ภาษาของตนเองแล้วรวมกันเป็นสมาพันธรัฐ มีรัฐบาลกลางเดียวกันก็ไม่ปรากฏว่ามีชนชาติใดในสวีเดนเซอร์แลนด์ ดินรนปลีกตนออกมาตั้งเป็นชาติเอกเทศต่างหาก

๔.๔ วิธีประชาธิปไตยตามหลักที่ประธานาธิบดีลินคอล์นให้ไว้คือ การปกครองโดย “รัฐบาลของราษฎร โดยราษฎร เพื่อราษฎร” ถ้าทำตามนี้ได้จริงเอกภาพของชาติก็เป็น “เอกภาพของราษฎร โดยราษฎร เพื่อราษฎร” เป็นความเต็มใจของราษฎรเองที่รักษาเอกภาพของชาติ จึงเป็นการรักษาเอกภาพของชาติให้มั่นคงได้ วิธีประชาธิปไตยดังกล่าวนี้เป็นการนำไปสู่รากฐานแห่งจิตสำนึกของมนุษย์ ที่จะให้มีความรู้สึกในการต้องการเอกภาพของชาติ แม้จะตั้งต้นจากโครงร่างเบื้องต้นของสังคมก่อนคือมีระบอบการเมืองดังกล่าวนั้นแล้ว รัฐบาลแห่งระบอบนั้นก็ดำเนินการแก้ไขสมุฏฐานของสังคมคือสภาพเศรษฐกิจ ให้ราษฎรทั่วหน้ามีความกินดีอยู่ดีทั่วกัน ราษฎรก็ย่อมเห็นคุณประโยชน์ที่ตนได้รับในการรักษาเอกภาพกับชนชาติต่างๆ ที่รวมกันเข้าเป็นชาติอันหนึ่งอันเดียวกัน

การรักษาเอกภาพของชาติโดยอาศัยทางจิตที่ปราศ
 จากรากฐานเศรษฐกิจและการเมืองประชาธิปไตยของราษฎร
 ก็เท่ากับอาศัยการลอยไปลอยมาในอากาศ ซึ่งอาจหล่นลง
 หรือไปสู่อวกาศนอกพิภพ มนุษย์อยู่ได้ด้วยคามมีปัจจัย
 ดำรงชีพและมีระบอบการเมืองประชาธิปไตยที่ให้สิทธิ
 มนุษยชน ผู้ที่อาศัยสภาพทางจิต โดยไม่กังวลถึงสภาพทาง
 เศรษฐกิจ ก็เพราะเขาเองมีความสมบูรณ์หรือมีพอกินพอใช้
 ในทางเศรษฐกิจอยู่แล้ว แต่คนส่วนมากที่ยังขาดปัจจัย
 ดำรงชีพอยู่นั้นย่อมมีจิตใจในทางคั่นคว่าหาชีวิตปัจจัยในทาง
 ที่ชอบพร้อมด้วยสิทธิมนุษยชน พวกเขาอาจถือสภาพทาง
 จิตอย่างเดียวตามการโฆษณาไปได้เพียงชั่วคราว แต่เมื่อ
 รอคอยผลแห่งวิธีนั้นชั่วกาลละหนึ่งแล้ว ไม่เห็นผลว่าได้ช่วย
 ความเป็นอยู่ทางเศรษฐกิจและสิทธิมนุษยชนของเขาแล้ว
 เขาก็อาจไปถือสภาพทางจิตชนิดอื่นที่เขาเห็นว่า อาจช่วย
 ความเป็นอยู่ทางเศรษฐกิจและสิทธิมนุษยชนของเขาที่ดี
 กว่าก็เป็นได้ นักปราชญ์ผู้หนึ่งกล่าวว่า ความคิดของคน
 เจ้าของคฤหาสน์ต่างกับคนที่อยู่กระท่อม ●

ความดีที่รัก ชั่วขณะ
ดีกว่ารับบรรพหนักไว้ก่อน
แต่จะจิ้มเสีย.

จากพุทธทาสลิขิต เล่ม ๑

(หน้า ๒๘๑, ๒๘๒, ๒๘๓)

๑๑๖. ทัศนคติทั้งหลาย ร่วมกัน รวมมือกันไว้ ก็ร่วมเอาหัวใจมาผูกกัน

๑. หัวใจแต่เปลี่ยนชื่อ: เรื่องพระเจ้
ดิษฐ์ทอง ปณิธานธรรมประจำใจ
อนุรักษนิยม โสยคห สตรี, ก็ไม่เอาร่วมมือ
๒. หัวใจแท้จริง คือ ความไม่เห็นแก่ตัว
ความไม่หลงงอแง บวก/ลบ ดี/ชั่ว
บุญ/บาป , ข้อบกพร่องทุกฝ่าย
๓. สันนิษพัทธ์ คือ อนัตต - ไม่มีตัวตน
ซึ่งทำให้ไม่มีทางที่จะเห็นแก่ตัว, แล=
มีพระเจ้า อย่างมีโชคคน หรือยึดความ
รู้สึกอย่างบุคคล, แล= มีระบบการซึ่ง
อย่าง "ธรรมิกสังคมนิยม" ซึ่งหัวใจเป็น
"ไม่เห็นแก่ตัว" เช่นเดียวกับศาสนา ศ.
- [๑ รวมกับ (120) ด้วย]

๑๑๕

บทแก้ ปัญหา ศาสตร์ บทการเมือง ของประเทศไทย.

- ๑) รัฐธรรมนูญฉบับนี้เกี่ยวกับ^{เมือง}การปกครอง
ประเทศไทย กับ ศาสตร์ อีสานมาโดย
ฉะเพาะ และจุดประสงค์ รองลงมา นั้นควร
จะแก้ด้วย ที่หัวใจของ การปกครอง
เมืองอย่างเดียวกันเสีย คือ

ความไม่มั่นคงในตัว : พหุชน
ความไม่มั่นคงในของคู่ : ชิว-คฤชต์

[เห็นอย่างฟ้าผ่า เห็นเมืองจริงกันเสีย ทนต่อ
ท่า จะ คสช กลบสัญญาบทการเมืองได้มาก]

- ๒) ทุก ศาสตร์ เกิดกันมา ด้วยปัจจัยสี่ด้วยกัน
คือ สัมปตของกรรมสิทธิ์ อย่างที่ทนไม่ได้
จึงเกิดสิ่งที่เรียกว่า "ศาสตร์"

120

การศึกษ ที่มีนักเรียนหลายศาสนา

- ๑. มีปัญหา ดังนี้ กำลังมี กับ อยู่ จนไม่รู้
 ๔ = 11/20 ๑๐๓๓ กับ ๑๐๓๖, แล้วมี ๕
 ผลดี พงศาวดารเมืองมลายู.
- ๒. วิธีแก้ ขอให้ทุกโรงเรียน สอนหลัก
 ศาสนา ของศาสนาทุก ๆ ของตน ซึ่ง จะสอน
 กันหมด คือ "ความไม่เห็นแก่ตัว"
 ซึ่ง จะกระทำ เป็น อริยธรรมต่าง ๆ ที่
 หัวข้อ ก็ดี ก็ จะ นอบน้อม
 สอนกัน ตามแบบ เวลาสอน, แทน
 จะ มี ผลดี พงศาวดารเมืองคือ ทศวรรษ
 ไม่รู้เรื่องกัน และ ร่วมมือกันได้.

ทัศนะของ รัฐบุรุษอาวุโส
ปรีดี พนมยงค์
ต่อปัญหาจังหวัดชายแดน
ภาคใต้

หนังสือเล่มนี้ อาจมีส่วนช่วยประกอบ
การตัดสินใจในการแก้ปัญหาวิกฤตใน
จังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างถูกต้องและ
มีประสิทธิภาพ

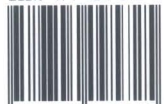
เพราะท่านรัฐบุรุษอาวุโสเสนอให้แก้
โดยวิธีประชาธิปไตย และเน้นการกระทำ
ให้ราษฎรทุกท้องที่มีความสุขสมบูรณ์
และมีสิทธิเท่าเทียมกับคนส่วนใหญ่ของ
ประเทศ

อนึ่งแม้ทัศนะของท่านรัฐบุรุษอาวุโส
จะมีมานานแล้ว และสถานการณ์อาจ
เปลี่ยนแปลงและแตกต่างกันไป แต่โดย
ที่ปัญหานี้มีสมมุติฐานอย่างเดียวกัน ฉะนั้น
หลักการและแนวทางที่ท่านรัฐบุรุษอาวุโส
กล่าวไว้ย่อมนำมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์
ขณะนี้ได้ เนื่องจากวิธีคิดของท่านรัฐบุรุษ
อาวุโสเน้นที่ประโยชน์สุขของราษฎร
เป็นหลัก

สุภาพใจ

ISBN 974-409-572-5

9 789744 095725

JA0016

15.-